

Saate eettisen toimikunnan lausuntopyyntöön

Tutkimuksesta vastaavan yhteystiedot:
Teija Waaramaa-Mäki-Kulmala, FT
Viestinnän, median ja teatterin yksikkö
33014 Tampereen yliopisto
teija.waaramaa@uta.fi
p. +358407290011, 0401901541

Tutkimuksen otsikko: *Mapping cross- and "sub"-cultural differences in the perception of emotions from voice and body movements in naturalized auditive space*

**TAMPEREEN YLIOPISTO
TAMPEREEN ALUEEN IHMISTIETEIDEN
EETTINEN TOIMIKUNTA**

Lausuntopyyntö eettiselle toimikunnalle

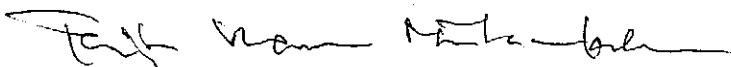
Pyydän, että Tampereen alueen ihmistieteiden eettinen toimikunta ottaisi harkintaansa, katsooko se aiheelliseksi antaa lausuntoa tutkimuksestani. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin eettinen lautakunta ehdottaa tätä, koska se ei puolestaan katso tarpeelliseksi antaa lausuntoa ei-lääketieteelliselle tutkimussuunnitelmalleni. Perustelu pyynnölleni on se, että osa tutkimuksestani tehdään Tampereen yliopistollisen sairaalan Kuulokeskuksessa ja siellä osallistujat ovat heikkokuuloisia ja osa heistä alaikäisiä nuoria.

Mikäli katsotte lausunnon tarpeelliseksi, pyydän ottamaan huomioon, että apurahaa tutkimussuunnitelmalle on haettu Wihurin rahastolta, Kordélinin ja Koneen säätiöiltä sekä Suomen Akatemiasta (hakemusnumero: 276407). Todennäköisesti hakemus tullaan vielä kuluvan syksyn aikana lähettämään myös Kulttuurirahastolle. Toivon, että mahdollisesti annettavaa lausuntoa voisinkin käyttää, olipa rahoittaja mikä tahansa mainituista lähteistä.

Perustelu lausuntopyynnölle, arvio tutkimuksen eettisyydestä, suomenkielinen tiivistelmä tutkimussuunnitelmasta ja toimikunnan päätös voidaan julkaista toimikunnan sivuilla. Toivon kuitenkin, että mainittujen yhteyshenkilöiden nimiä ei julkaistaisi.

Tampereella 27.9.2013

Kunnioittavasti

Teija Waaramaa-Mäki-Kulmala

Tutkimuksen suomenkielinen tiivistelmä

Tutkimuksesta vastaavan yhteystiedot:
Teija Waaramaa-Mäki-Kulmala, FT
Viestinnän, median ja teatterin yksikkö
33014 Tampereen yliopisto

teija.waaramaa@uta.fi
p. +358407290011, 0401901541

**Kulttuurien ja osakulttuurien väliset erot emootioiden vastaanotossa:
äänen, liikkeen ja akustisen tilan vaikutus, kansainvälinen vertailututkimus**

(Tutkimuksen otsikko englanniksi: Mapping cross- and “sub”-cultural differences in the perception of emotions from voice and body movements in naturalized auditive space)

Emootioiden havaitseminen on joskus ratkaisevan tärkeää, mutta se voi olla myös erittäin haasteellista etenkin kulttuurien välisessä viestinnässä, tai jos kuulo on heikentynyt tai mikäli kuunteluolosuhteet ovat heikot, kuten melussa. Tämän vuoksi on tärkeää ymmärtää, miten kulttuuriset ilmaisutavat, ääni, liike ja akustinen ympäristö vaikuttavat toisiinsa. Käsillä olevassa tutkimuksessa keskitytään kulttuurien ja osakulttuurien (tässä heikkokuuloisten) välisiin eroihin emootioiden vastaanotossa monikanavaisesta äänestä ja kuvasta vaihtelevissa akustisissa ympäristöissä. Vastaanottoa mittaavat kokeet järjestetään laajasti eri maissa ja maanosissa normaalikuuloisille ja heikkokuuloisille osallistujille. Tutkimustulosten odotetaan antavan uutta tietoa mahdollisista kulttuurien ja osakulttuurien välisistä eroista universaaleiksi uskottujen perusemootioiden vastaanotossa.

Arviointi tutkimuksen eettisyydestä ja kohdat 3-5 ja 7-8

Tutkimuksesta vastaavan yhteystiedot:
Teija Waaramaa-Mäki-Kulmala, FT
Viestinnän, median ja teatterin yksikkö
33014 Tampereen yliopisto

teija.waaramaa@uta.fi
p. +358407290011, 0401901541

Tutkimuksen otsikko: *Mapping cross- and "sub"-cultural differences in the perception of emotions from voice and body movements in naturalized auditive space*

Kohta 3. Tutkimuksessa noudatetaan korkeaa eettistä moraalialia ja sen luottamuksellisuus on ehdoton. Osallistuminen tutkimuksen katselu- ja kuuntelukokeeseen perustuu vapaaehtoisuuteen. Invasiivisia menetelmiä ei käytetä. Tutkittavien anonymisyys taataan, eikä missään vaiheessa tutkimusta heidän henkilöllisyytensä tule esille. Halutessaan osallistuja voi keskeyttää kokeen.

Tutkimukseen pyydetään lausunto eettiseltä toimikunnalta. Alaikäisiltä lapsilta pyydetään lisäksi sekä heidän oma että heidän huoltajansa suostumus osallistumiseen. Alaikäisten kanssa käydään huolellisesti läpi tutkimuksen kulku, millä pyritään varmistumaan, että he ovat ymmärtäneet, mitä tutkimuksessa tehdään. Toinen syy eettisen toimikunnan lausunnon pyytämiseen on se, että koe tehdään heikkokuuloisille heidän normaalin käyntinsä yhteydessä Tampereen yliopistollisessa sairaalassa, minkä vuoksi sairaala haluaa varmistua eettisen toimikunnan lausunnolla tutkimuksen hyväksyttävyydestä.

Tampereen yliopistollisen sairaalan Kuulokeskuksessa yhteyshenkilöinä toimivat audiologi Voitto Kotti ja puheterapeutti Sari Vikman (etunimi.sukunimi@pshp.fi). Vastuullinen tutkija ei käytä henkilökohtaisesti mitään rekisteritietoja. Tutkija ei myöskään laadi luetteloa osallistujista tai heidän taustatiedoistaan. Taustatietolomakkeen ohella osallistujille tehdään ainoastaan yksi kysymys: "Minkä emotion kuulet/näet näytteessä?".

Tutkimuksessa käytetään laitteita, jotka ovat normaalissa päivittäisessä käytössä ja säännöllisessä huollossa sekä Tampereen yliopiston Viestinnän, median ja teatterin yksikössä että Tampereen yliopistollisen sairaalan Kuulokeskuksessa. Tutkittavat on vakuutettu henkilö- ja esinevahinkojen osalta Tampereen yliopiston vakuutuksella.

Heti kokeen päätyttyä osallistuja saa tiedon omista tutkimustuloksistaan. Lisäksi yhteyshenkilöiden kautta tullaan ilmoittamaan, milloin ja missä tutkimustulokset on julkaistu. Tutkija vastaan kaikkiin hänelle esitettyihin lisäkysymyksiin.

Näillä perusteilla tutkija katsoo, että tutkimuksen eettiset ehdot täyttyvät.

Kohta 4. Ks. s. 19: Tutkimustiedote.

Kohta 5. Tutkimusaineistoa ei missään vaiheessa tulla analysoidaan tunnisteellisena, eikä aineisto sisällä arkaluonteisia tietoja.

Kohta 6. Ks. s. 21: Kyselylomake.

Kohta 7. Aineistonhallintasuunnitelma (aineiston käsittely-, säilytys- ja arkistointisuunnitelma). Tutkimusaineistoa käsittelee pelkästään tutkija itse, mahdollinen tutkimusapulainen sekä tilastotieteilijä. Tilastotieteilijälle menevät tiedot on numerokoodattu niin, että mitään henkilötietoja ei ole näkyvissä. Mahdolliset artikkelien yhteiskirjoittajat Saksassa ja Yhdysvalloissa eivät myöskään saa mitään henkilötietoja osallistujista.

Kun kyselylomakkeet on numerokoodattu ja tallennettu sähköisesti, paperiset lomakkeet hävitetään. Data arkistoidaan Yhteiskunnalliseen tietoarkistoon, jossa se on käytettävissä myöhempiin tutkimuksiin. Tutkimuksen tuloksia voidaan käyttää opetukseen ja tutkimukseen.

Kohta 8. Tutkimuksessa ei kerätä tunnistellisia tietoja.

**TAMPEREEN YLIOPISTO
TAMPEREEN ALUEEN IHMISTIETEIDEN
EETTINEN TOIMIKUNTA**

Lausunto 20/2013 liittyen lausuntopyyntöön 13/2013: "Mapping cross- and "sub" –cultural differences in the perception of emotions from voice and body movements in naturalized auditive space" (FT, tutkija Teija Waaramaa-Mäki-Kulmala)

Päätös/lausunto: Ei eettisiä ongelmia. Toimikunta toteaa, että kyse on rahoitushakemuksesta ja toteaa seuraavat näkökohdat, joihin tutkijaa pyydetään kiinnittämään huomiota:

- Lausuntopyynnöstä ei käy ilmi se, miten muissa tutkimukseen liittyvissä maissa eettinen arviointi on toteutettu ja miten tutkimusta kokonaisuutena rahoitetaan.
- Jos henkilötiedot tuhotaan, miten henkilöt ovat tutkimuksen kannalta jatkossa tunnistettavissa?
- Tutkimustiedotteessa emotio-sana voidaan korvata tunne-sanalla.
- Tutkimustiedotteesta ei käy ilmi, onko se tarkoitettu sekä kokeeseen osallistuville että vanhemmille.

Korjaukset ja lisätiedot pyydetään toimittamaan toimikunnan sihteerille.

Tampereella
21.10.2013

Puheenjohtaja

Merk.
Markku Ojanen

Sihteeri

Heikki Eilo